

EMBARGO 29 SEPTEMBER 2005
17:00 hrs GMT

Światowy Raport Inwestycyjny *2005*

**Korporacje Transnarodowe i
Umędzynarodowienie Badań i Rozwoju**

ZBIGNIEW ZIMNY

UNCTAD

29 września 2005

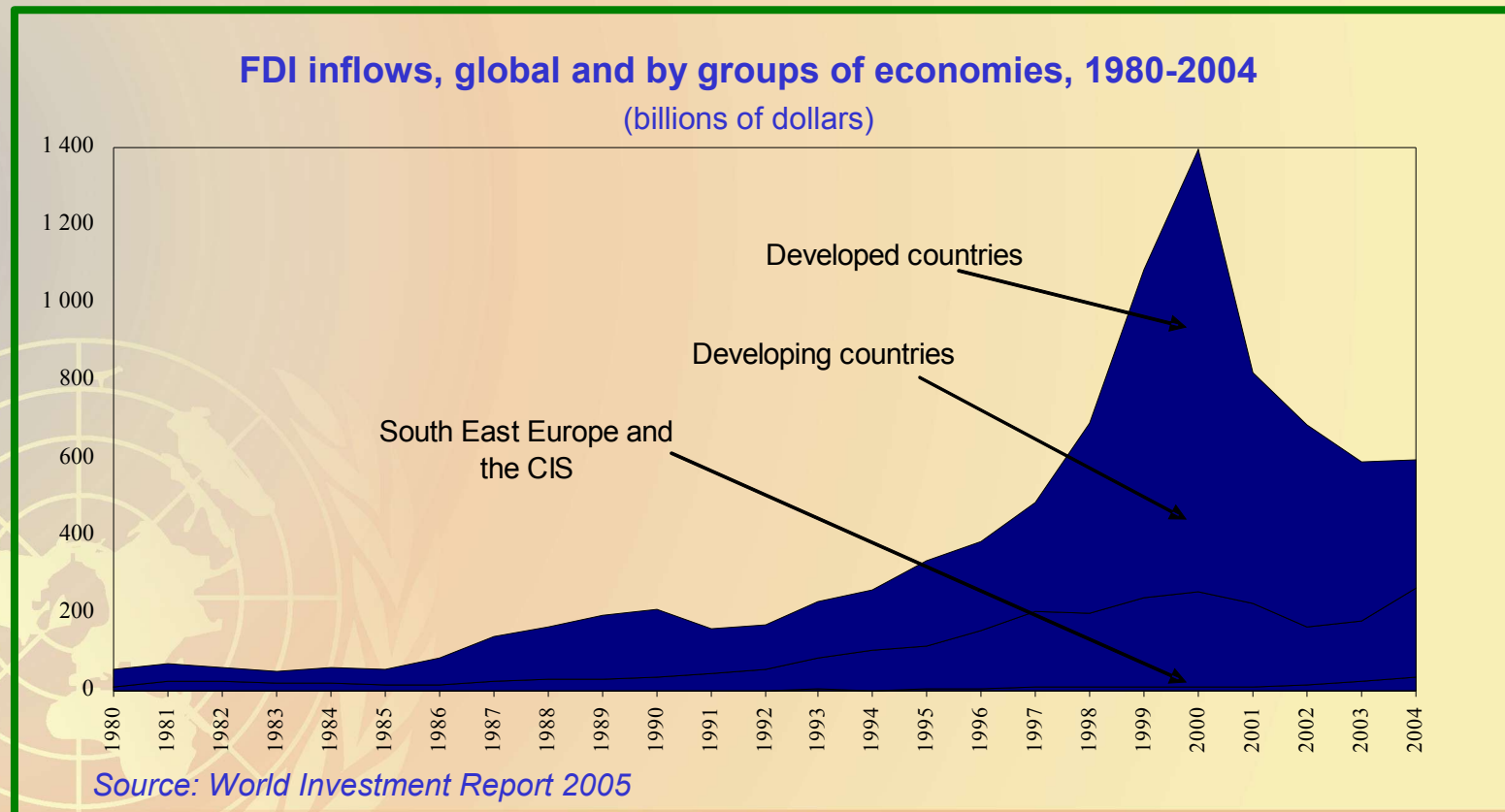

Część I: Koniec Spadku BIZ

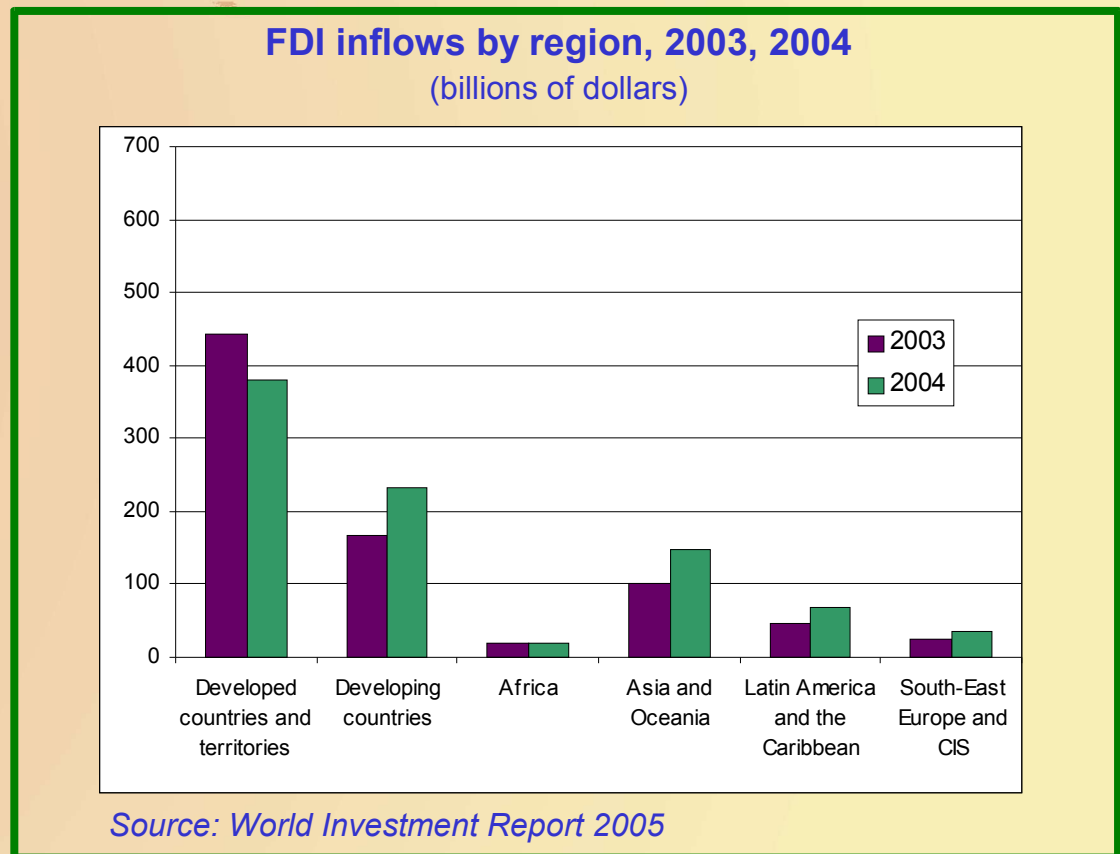
Światowy napływ BIZ w 2004: nieznaczny wzrost

Dzięki krajom rozwijającym się, BIZ wzrosły o 2% w 2004

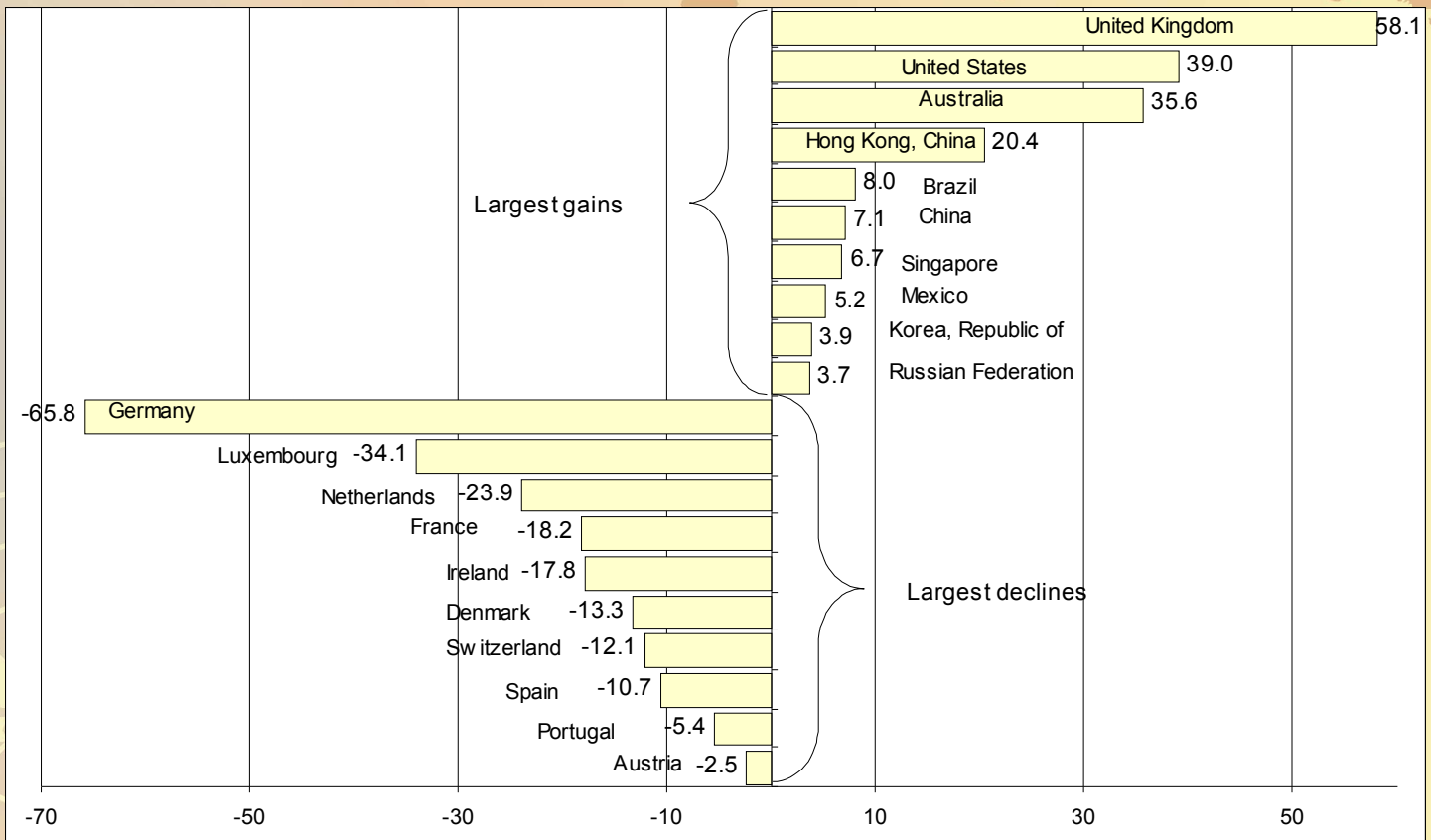
Znaczne różnice między grupami krajów

- ◆ W 2004 r. napływ do krajów rozwiniętych spadł o 14% do US\$380 mld.
- ◆ Napływ do krajów rozwijających się wzrósł o 40% do US\$233 mld.
- ◆ Napływ do krajów transformacji (Europa, Rosja i WNP) wzrósł o 50%, do US\$54 mld.

2004: straty i zyski w napływie BIZ: kraje «starej» UE dominują wśród przegranych

Largest gains and losses, 2004
(billions of dollars)

Source: World Investment Report 2005

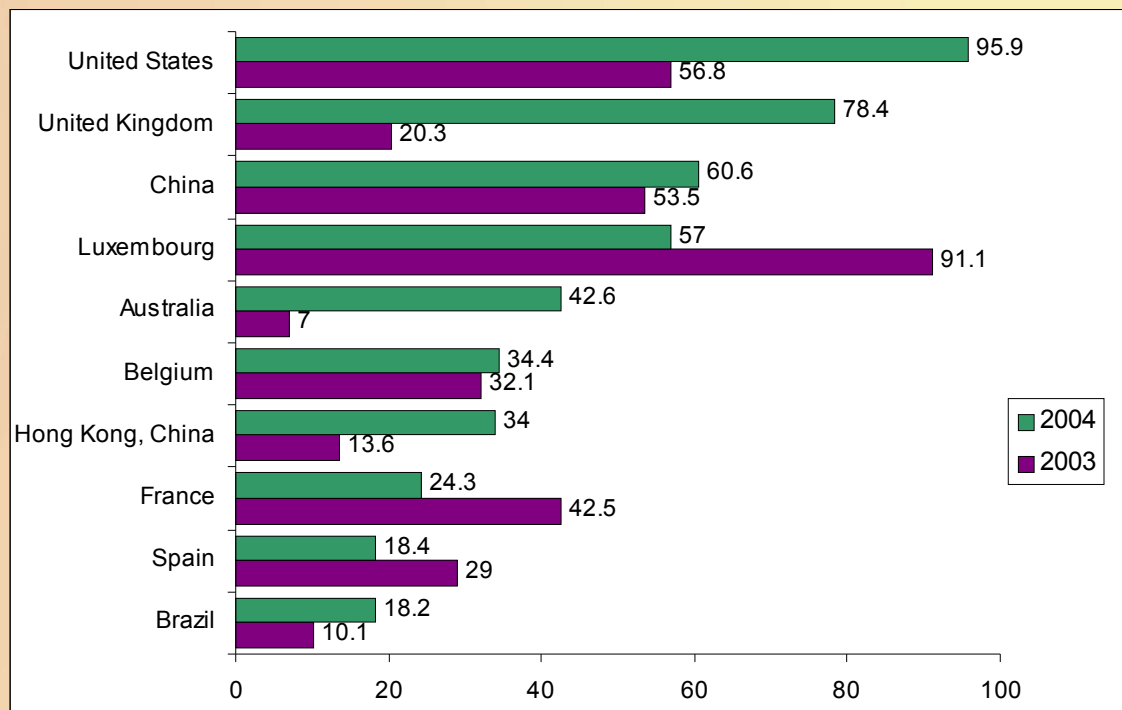
Największe kraje przyjmujące w 2004

◆ Stany Zjednoczone powróciły na pierwsze miejsce

◆ Wielka Brytania uzyskała największy przyrost roczny

◆ Chiny utrzymały wysoką pozycję

FDI inflows, 2003, 2004
(billions of dollars)

Source: *World Investment Report 2005*

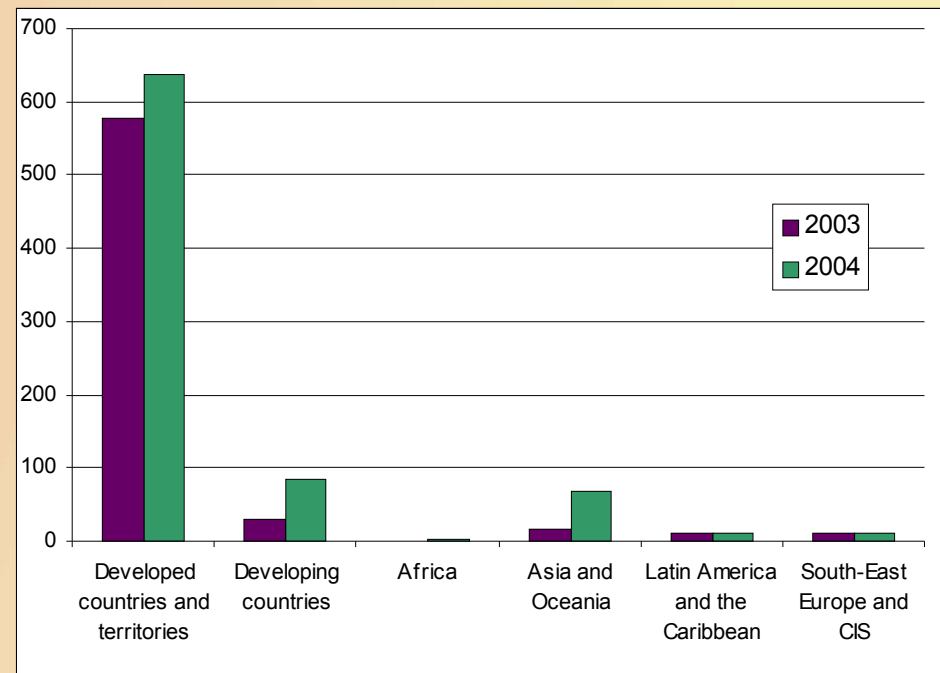
SPADEK W UNII EUROPEJSKIEJ o 36% z \$339mld do \$216mld, ale

- Spadek na Zachodzie (UE-17) o 40% z \$328 mld do \$216 mld.
- Wyjątek: Wlk. Brytania. Wzrost z \$20 mld do 78 mld.
- Pozostałe kraje spadek lub stagnacja
- Wzrost na Wschodzie (UE-8) z \$11 mld do \$19 mld, lub o 50%
- Wzrost w Czechach (z \$2.1 mld do 4.5), na Węgrzech (z \$2.1 mld do 4.5)
- Dobry rok dla Polski (wzrost z \$4,1 mld w 2003 do 6.2 w 2004)

Światowy odpływ BIZ w 2004

- ◆ Kraje rozwinięte dominują w odpływie
- ◆ BIZ z Azji szybko rosną
- ◆ BIZ z USA prawie się podwoiły do \$230 mld
- ◆ BIZ z EU spadły o 25% do \$280 mld
- ◆ BIZ z Polski wzrosły ze \$196 mln w 2003 do \$806 mln w 2004

FDI outflows by region, 2003, 2004
(billions of dollars)

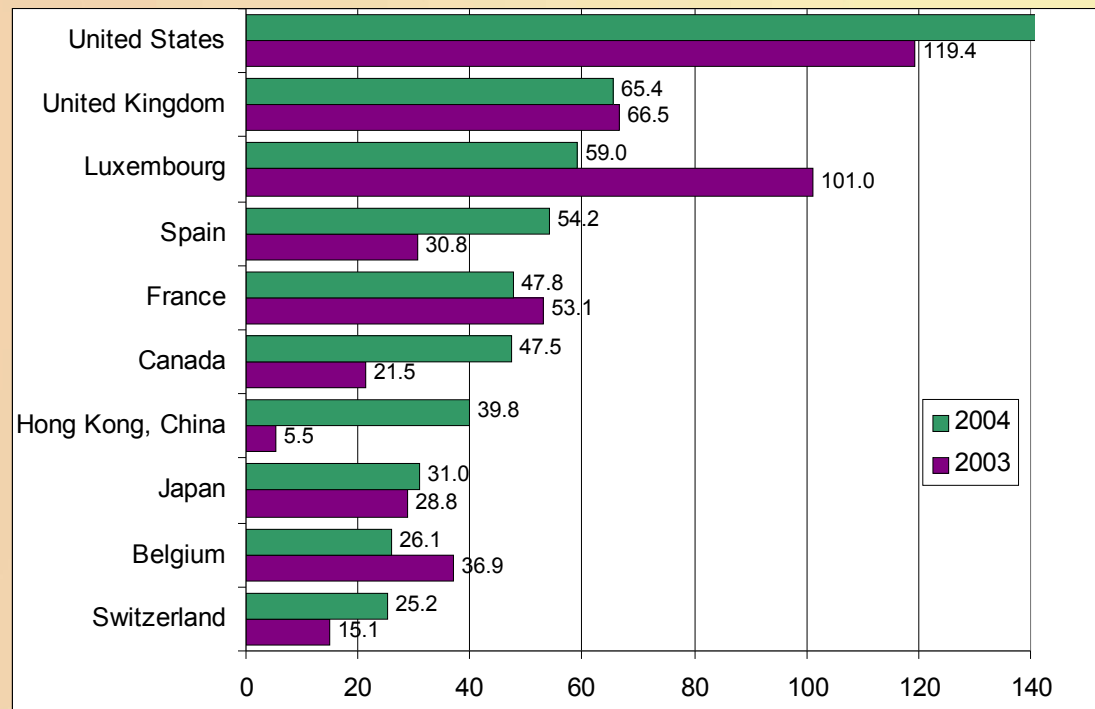

Source: World Investment Report 2005

Największe źródła BIZ w 2004 r.

- ◆ Prawie połowa światowych BIZ pochodzi z trzech krajów: Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Luksemburga

FDI outflows, 2003, 2004
(billions of dollars)

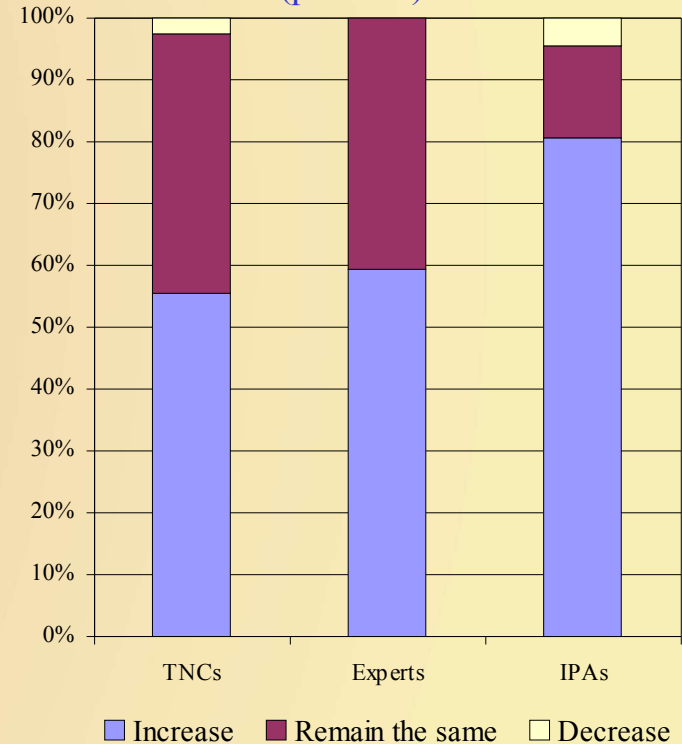

Source: *World Investment Report 2005*

Perspektywy: spodziewany dalszy wzrost BIZ w 2005 i 2006

- ◆ Światowa produkcja rośnie o 4%.
- ◆ Presja konkurencyjna – BIZ jest źródłem redukcji kosztów i umożliwia szybszy wzrost niż we własnym kraju
- ◆ Znaczne ożywienie międzynarodowych fuzji i przejęć przedsiębiorstw
- ◆ Rosnący popyt na surowce
- ◆ Wyniki ankiet wśród firm (McKinsey; EIU; JBIC).
- ◆ Ankieta UNCTAD-u wśród KTN, ekspertów i agencji promocji BIZ: zdecydowana większość przewiduje wzrost

Prospects for global FDI flows: responses of TNCs, experts and IPAs, 2005-2006 (per cent)

Source: World Investment Report

2005

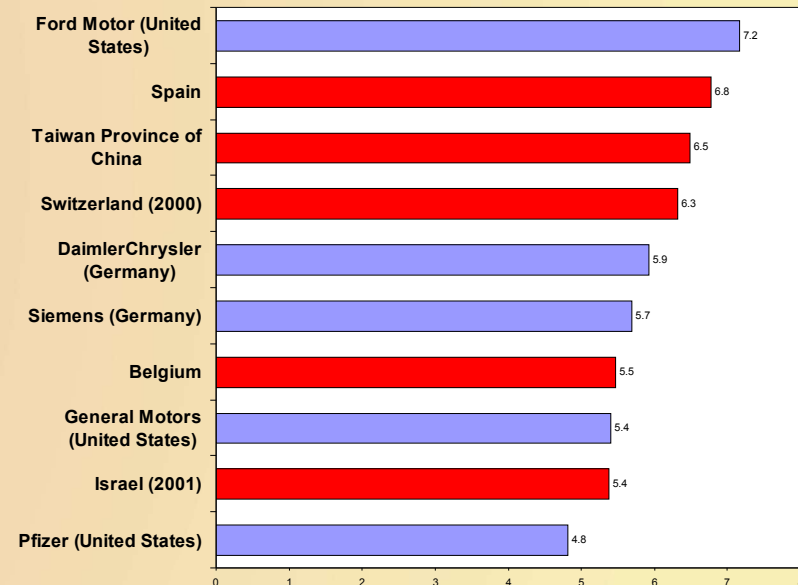
**Część II:
Globalizacja Badań i Rozwoju (BiR)
przez KTN**

KTN są liderami w globalnych BiR

- ◆ Na KTN przypada:
 - ◆ 46% wszystkich wydatków na BiR na świecie
 - ◆ 69% światowych wydatków biznesu na BiR
- ◆ Wydatki dużych KTN na BiR są większe niż wielu krajów
- ◆ Do niedawna KTN prowadziły BiR prawie wyłącznie w krajach macierzystych

R&D expenditure by TNCs and economies, 2002
(billions of dollars)

Source: World Investment Report 2005

Nowy trend: KTN zwiększają BiR za granicą

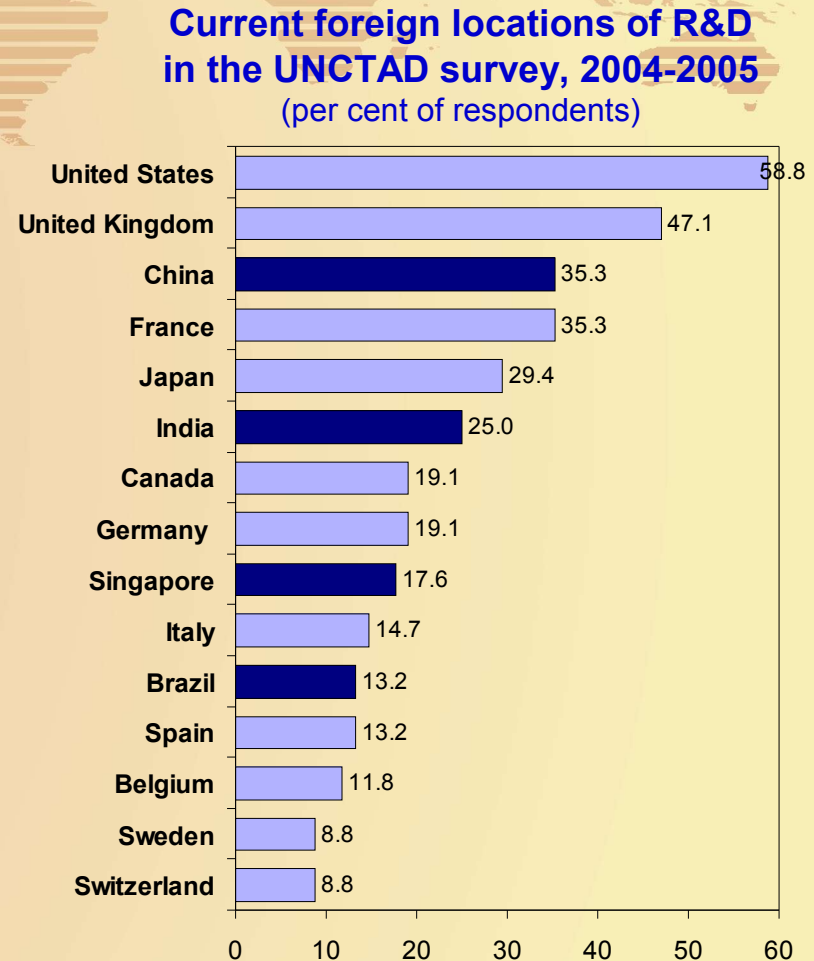
- ◆ Globalizacja BiR uległa przyspieszeniu w latach 1990-tych. Np:
 - ◆ Udział filii zagranicznych w wydatkach na BiR
 - amerykańskich KTN wzrósł z 11% do 13% między 1994 a 2002
 - szwedzkich KTN wzrósł z 22% do 43% między 1995 a 2003
 - KTN kilku krajów wzrósł z 15% do 22% między 1995 a 2001 (Roberts 2001).
 - ◆ Ankieta UNCTAD 2005: KTN o największych wydatkach na BiR 28% badań prowadziły w filiach zagranicznych
 - ◆ Wg. oceny UNCTAD wydatki filii zagranicznych KTN na BiR wzrosły z \$29mld w 1993 do \$67mld w 2002, a ich udział w BiR światowego biznesu wzrósł z 10% do 16%

.... w tym również w niektórych krajach rozwijających się

- ◆ Azja jest preferowanym miejscem dla BIZ w BiR. Przykłady:
 - ◆ Więcej niż połowa ankietowanych przez UNCTAD KTN posiada filie BiR w Chinach, Indii i Singapurze
 - ◆ W Chinach ulokowanych jest 700 centrów BiR KTN (pierwsze zostało założone w 1994 r. przez Motorole)
 - ◆ Ponad 100 KTN prowadzi BiR w Indii i Singapurze
 - ◆ KR w Azji projektują 30% półprzewodników na świecie
 - ◆ Udział Azji w zagranicznym BiR amerykańskich KTN wzrósł z 3% w 1994 r. do 10% w 2002 r.

Główne kraje przyjmujące BIZ w BiR

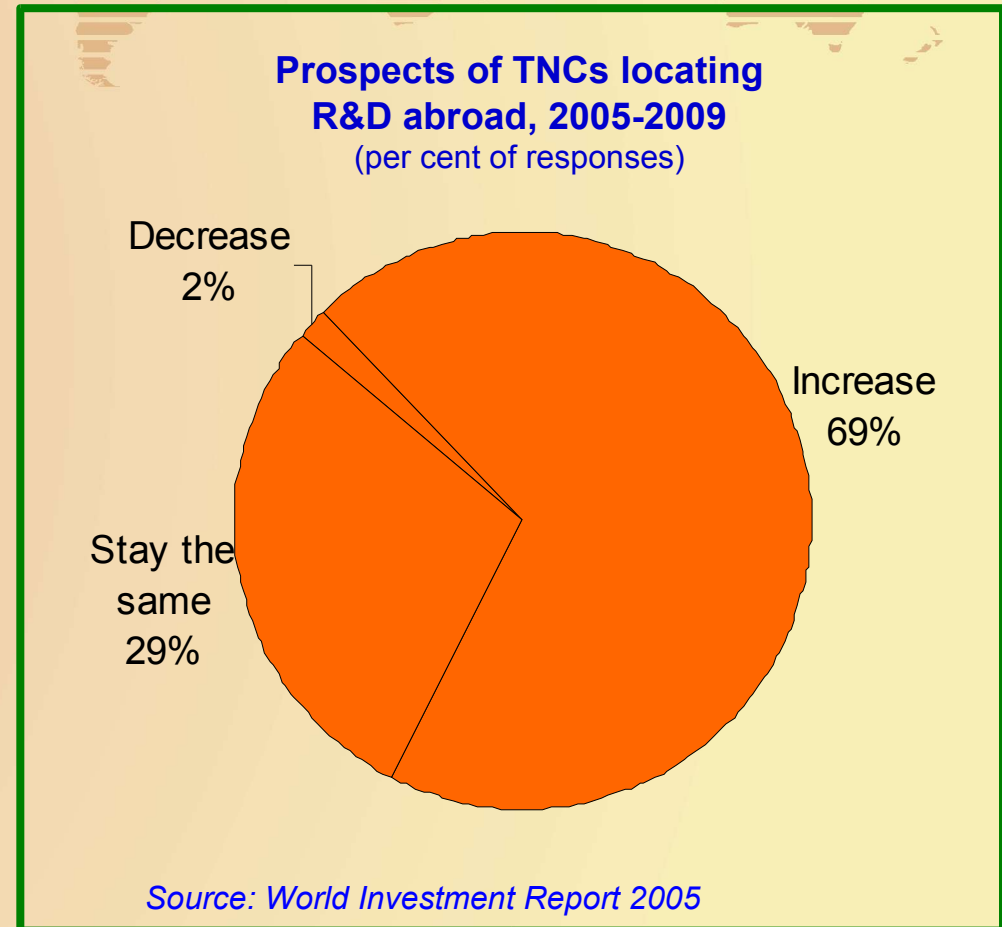
- ◆ Dominują kraje rozwinięte ale jest wśród nich kilka krajów rozwijających się
- ◆ Połowa głównych KTN ma BIZ w BiR w Chinach, Indii i Singapurze

Source: *World Investment Report 2005*

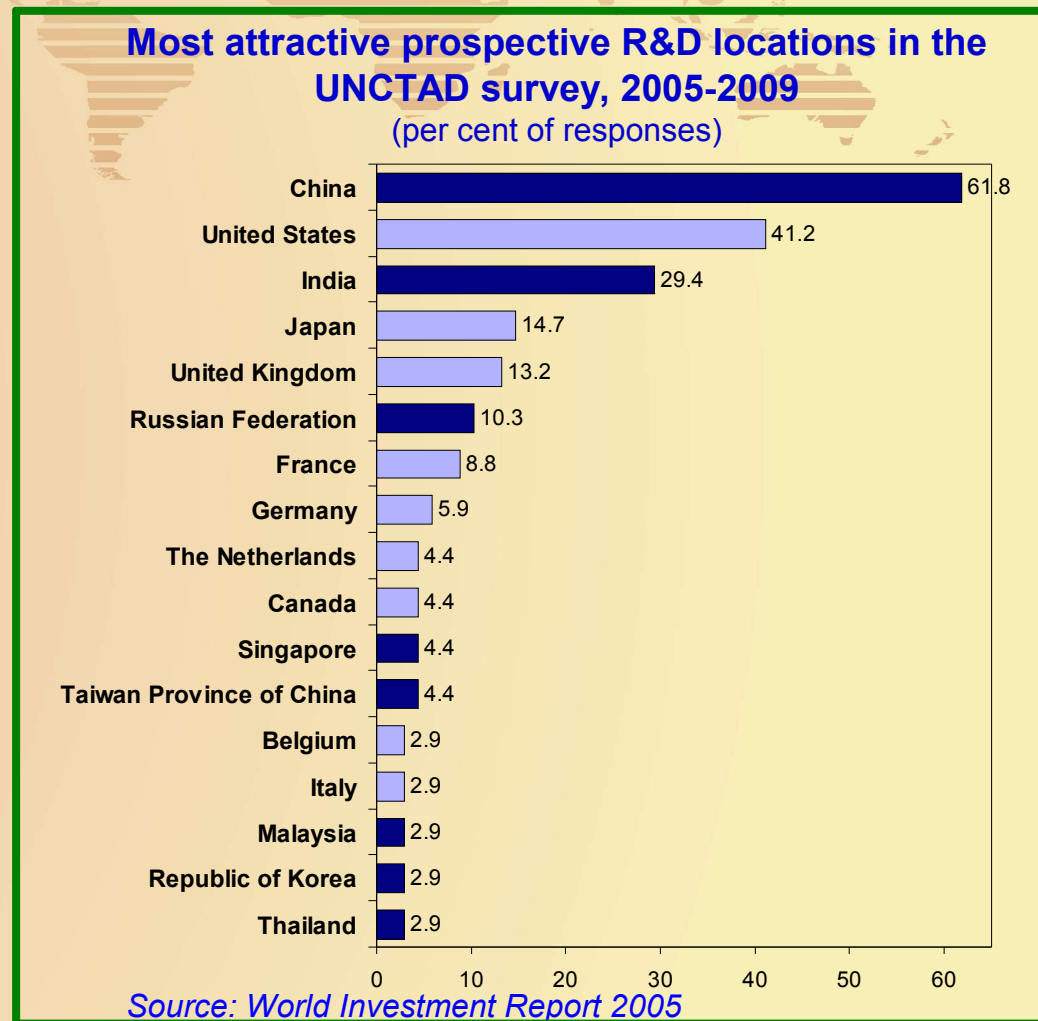
Główne KTN planują dalsze zwiększenie BiR za granicą

- ◆ Dwie trzecie respondentów ankiety UNCTAD odpowiada, że zwiększy szybciej BiR za granicą niż w kraju macierzystym
- ◆ 90% Japońskich firm planuje globalizację BiR
- ◆ Wnioski te potwierdzają również inne studia (EIU, DIHK, METI).

Przyszłe BIZ w BiR: dalszy wzrost pozycji krajów rozwijających się

- ◆ Dalszy zwrot w kierunku krajów rozwijających się Azji i Rosji
- ◆ Niewielu respondentów planuje ekspansję BiR w Ameryce Łacińskiej i Afryce

Polska uczestniczy w globalizacji BiR, ale na razie w niewielkim stopniu

WYDATKI NA BiR W WYBRANYCH KRAJACH, 2003, \$ mln i %

Kraj	BiR ogolem	BiR biznesu	<i>BiR</i> <i>filii KTN</i>	Udział filii
				KTN w BiR buzinesu, %
Polska	1172	321	61	19
Czechy	1143	697	325	47
Węgry	784	288	180	62
Słowacja	191	105	20	19
Rosja a	5534	3009
Irlandia	1351	930	875	72
Chiny	18601	11601	2748	24
Singapur	1901	1168	715	60
Korea	13848	12177	244	2
Taiwan, Ch., a	6491	3966
Hiszpania	9269	5015	1371	27
Finlandia	5665	3982	597	15

Zródło : WIR 2005, str. 287-288 i 292-293.

a 2002

OZNAKI ZMIAN? PRZYKŁADY INWESTYCJI KTN W BiR W POLSCE

KTN i lokalizacja	Działalność BiR	Zatrudnienie
Motorola, USA Kraków	Oprogramowanie dla systemów telefonii komórkowej, systemów zabezpieczenia i nowej generacji telefonów komórkowych: projekt, rozwój i zastosowanie. Współpraca z centrami BiR Motoroli na świecie.	100 osób w 2004. Wzrosnie do 400 osób.
Siemens, Niemcy Wrocław	Centrum rozwoju oprogramowania dla telefonii komórkowej na potrzeby centrali Siemens'a i filii na świecie. 2005 – porozumienie o współpracy z Politechniką Wrocławską	100 osób w 2000. 660 w 2005.
Delphi, USA Kraków	Centrum Techniczne części i podzespołów samochodowych: amortyzatory, tłumiki, systemy wydechowe, elektryka i oprogramowanie. Pracuje na potrzeby klientów Delphi na świecie. Delphi ma ponadto 6 zakładów produkcyjnych w Polsce i kwaterę regionalną w Krakowie, zatrudniając ogółem 5000 osób.	Powstałe w 2000 r., zatrudnia obecnie 450 osób.
IBM, USA Kraków	Laboratorium oprogramowania „Tivoli” dla zarządzania i kontroli zasobów informatycznych firm. Część sieci globalnej IBM pracującej nad projektem Tivoli. Pierwsza inwestycja IBM w BiR w Europie Środkowo-Wschodniej.	Nowy projekt z jesieni 2005 zatrudni docelowo 200 inżynierów.
<i>Zrodlo:</i>	Zbigniew Zimny na podstawie materialow PAIIZ	

Dlaczego KTN lokują BiR w krajach mniej rozwiniętych?

◆ *Czynniki popychające (push factors):*

- ◆ Presja konkurencyjna zmusza firmy do innowacji
- ◆ Braki w podaży badaczy w krajach macierzystych
- ◆ Rosnące koszty

◆ *Czynniki ssące (pull factors):*

- ◆ Rosnące rynki za granicą
- ◆ Rosnąca podaż talentów badawczych (np. 1/3 studentów uczelni technicznych w Chinach, Indii i Rosji)
- ◆ Niższe koszty (np. Roczny koszt projektanta chip-ów: \$300,000 w USA; \$24-65,000 w Azji)

◆ *Polityka:*

- ◆ Coraz lepsze systemy innowacyjne w krajach przyjmujących
- ◆ Zachęty inwestycyjne
- ◆ Silniejsza ochrona własności intelektualnej
- ◆ Liberalizacja

Dziękuję!

EMBARGO 29(?) SEPTEMBER 2004
17:00 (?) hrs GMT

Odwiedź stronę internetową *World Investment Report*:
www.unctad.org/wir

